

เทศน์อบรมฆราวาส ณ กุฎีหลวงตา สอนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อค่ำวันที่ ๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

จิตสิ้นโทษ

ทุกวันนี้กลางคืนมีแค่ ๑๐ ชั่วโมง กลางวันมีถึง ๑๔ ชั่วโมง พอตี ๕ สว่างแล้ว ตอนค่ำนี้ก็ทุ่ม ๑๐ นาฬิกาถึงจะมืด กลางคืนมีเพียง ๑๐ ชั่วโมง กลางวันมีถึง ๑๔ ชั่วโมง แต่ยังไม่เหมือนอังกฤษ เราไปอังกฤษหนหนึ่ง ไปในฤดูที่กลางวันมีมาก กลางคืนมีน้อย พอได้มาไม่ให้อุทิศขี้ผึ้ง คือตะวันมันก็ไม่ได้ไปตรงแนวอะไรพอที่จะเป็นกลางวันมาก ๆ นะมันก็ไปเอียง ๆ อย่างนั้น แต่ครั้นแล้วกลางวันตั้ง ๑๙ ชั่วโมง กลางคืนมีเพียง ๕ ชั่วโมง เท่านั้นแหละ ผิดกว่าเมืองไทยเรามาก ซึ่งกลางคืนมี ๑๐ กลางวันมี ๑๔ เกินไป ๒ ชั่วโมง แต่ที่อังกฤษกลางวัน ๑๙ ชั่วโมง กลางคืนมีเพียง ๕ ชั่วโมงเท่านั้นแหละ ทุ่มสองทุ่มยังไม่ได้มืดนะ ยังไปที่ไหน ๆ สบาย ๆ

ฟังแต่ว่ากลางวันมีถึง ๑๙ ชั่วโมง ตะวันมันก็เอียง ๆ ไปอย่างนั้น กลางวันมาก ๆ มันน่าจะตะวันตรงแนว ไม่ มันเอียง ๆ ไปอังกฤษนั้นเราไปเพื่อทัศนศึกษาด้วย ไปเพื่อผลประโยชน์เกี่ยวกับทางเมืองนอกด้วย เพราะฉะนั้นจึงต้องบังคับให้ไป ขี้เกียจไม่ยอมไปก็ไป พอบ่ายสี่โมงแล้วก็ไป ไปเป็นเวลา ๒ ชั่วโมง เขาพาไปเที่ยวดูที่นั่นที่นี้ ที่สำคัญ ๆ หกโมงเย็นกลับมา ไปบ่ายสี่โมง กลับมาหกโมงเย็น ยังวันอยู่มากนะนั่น มากี่เทศน์ให้พี่น้องชาวไทยทางอังกฤษฟัง ทางฝรั่งก็มามากอยู่นะ คนไทยเรามากเต็มไปหมด ที่กรุงลอนดอนนะ คนไทยมากกว่าฝรั่ง

ครั้นต่อมาฝรั่งมากขึ้น ๆ สุดท้ายคนไทยสู้ไม่ได้นะ ฝรั่งมากขึ้น ๆ เขาก็เหมือนกันกับเรา เขาเคยชินกับการนั่งเก้าอี้เก้าอี้พวกนี้ เวลาเขามาที่นี้แล้วคนมากต่อมาก เก้าอี้เลยไม่มีความหมาย ใครมาที่ไหนนั่งเลย ๆ พวกฝรั่งมันค่านั่งแบบเดียวกันหมดกับคนไทยเรา เป็นอย่างนั้นนะ นี่ใจมันลงเสียอย่างเดียว คนที่เขามารับเขาว่าเขามาสั่งเหตุการณ์ เขาพูดเอง ครั้นสั่งเกิดไปนานเข้า ๆ ที่นี้ความสั่งเหตุการณ์หายหมดเลย ไม่ได้มาอยู่ไม่ได้ อยากมา แน่เป็นอย่างนั้นนะ สุดท้ายฝรั่งเลยมากกว่าคนไทย เต็มไปหมดเลย

แต่เราเสียใจที่เราพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ถ้าพูดภาษาอังกฤษได้เช่นเดียวกับภาษาไทยของเราเนี่ยจะมากกว่านั้นอีก อันนี้มันยื่นไปให้เป็นล้ามไป เราพูดแล้วท่านปัญญาที่อธิบายต่อ มันก็จะไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย เหมือนออกจากเราพุ่งถึงเลย ๆ อันนี้มีน้ำหนักมากกว่ากัน เพราะฉะนั้นจึงว่าธรรมนี้เข้าได้ในใจทุกดวง ถ้ามีธรรมแล้วมันจะเปลี่ยนแปลงของมันเอง มีธรรมเข้าสู่ใจ ใจเป็นผู้บังคับทุกอย่างในสกลกายกิริยา

มารยาท มีธรรมเข้านั้นใจจะเป็นผู้บงการ ธรรมจึงเข้าได้ทั่วโลกดินแดน มีธรรมในใจ แล้วมันหากเปลี่ยนเองใจ เปลี่ยนไปทางที่ถูกต้องที่ดี ที่สวยงามน่าดูน่าชม

ไปอยู่เมืองอังกฤษแล้วฝรั่งมากขึ้นทุกที่ ๆ สุดท้าย.. คนไทยเราก็ไม่น้อยนะอยู่นั้น เทียบกันแล้วสู้ฝรั่งไม่ได้ ฝรั่งมากกว่า มากขึ้นโดยลำดับลำดับ เราเสียดายที่เราพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ถ้าพูดภาษาอังกฤษได้เช่นเดียวกับภาษาไทยนี้ยังเป็นผลมากยิ่งขึ้นกว่านี้อีกมากมายนะ เพียงแค่ให้ท่านปัญญาเป็นล่ำมแปลเท่านั้นก็ยังได้ผลอยู่ พุทธศาสนาเป็นศาสนาเลิศเลอสุดยอดแล้ว ในโลกนี้มีศาสนาเดียว เราพูดได้เต็มย่นขึ้นเวทีมาแล้ว เห็นชัดเจนทุกอย่างไม่สงสัยเรื่องศาสนาทั้งหลายทั่วโลก ยืนตัวได้แต่พุทธศาสนาเดิมนั้นเท่านั้น ว่าอย่างนั้นเลย

เป็นศาสนาที่รื้อขนสัตว์ออกจากโลกจากสงสาร สอนบาปตามบาป สอนบุญตามบุญที่มีอยู่ดั้งเดิมจริง ๆ สอนนรกสวรรค์นิพพานถูกต้องตามความมีอยู่ของสิ่งเหล่านั้นจริง ๆ คือพุทธศาสนาเท่านั้น นอกนั้นก็ลุ่ม ๆ คลำ ๆ สอนกันไป เราไม่กล่าวถึงแหละ กล่าวถึงคำสัตย์คำจริงที่เราจะได้ประโยชน์ของเราเอง ขอให้แน่ใจบรรดาพี่น้องทั้งหลาย เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอดแล้ว หากอีกไม่ได้ ในโลกนี้เรียกว่าหมด ไม่มี หาได้อันเดียวเท่านั้น ภาคอันนี้มันขึ้นอยู่กับภาคปฏิบัติ ถ้าเรานับถือธรรมดาดำรับตำรามันก็จิต ๆ จาง ๆ ไปอย่างนั้น แล้วเรื่องตำราก็มาเป็นกิเลสไปเสีย ด้วยความจดความจำได้มาก็เป็นทริภูมิตะ เป็นกิเลสแทรกเข้าไป ๆ เสีย

ไม่เหมือนภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัตินี้ผิดกันมากทีเดียว ที่เราได้มาพูดอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยเต็มตามกำลังของเรานี้ก็เพราะเราผ่านทั้งด้านปริยัติด้วย ผ่านทั้งด้านปฏิบัติด้วย ผ่านทางด้านปริยัติก็พอเป็นแนวทางไป เป็นแนวทาง ๆ แต่ที่จะให้จริงจังหายสงสัย ๆ โดยลำดับนั้นต้องเป็นภาคปฏิบัติ มีจิตตภาวนานี้เท่านั้นที่จะเบิกกว้างหาความจริงทั้งหลายได้ชัดเจน ๆ เป็นลำดับ เพียงเราเรียนตามตำรับตำราแล้วจำมา ก็คาดนู่นคาดนี่เดานู่นเดานี้ สุดท้ายก็มีแต่ความสงสัย หากความแน่ใจไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่แน่นอนความจริงสุดส่วน เลิศเลอสุดส่วน

แต่จิตใจเต็มไปด้วยกิเลส มันก็ลากลงมาหากิเลสให้เป็นของต่ำทราวมไปตาม ๆ กันเสีย เลยกลายเป็นกิเลสไปเสียทั้งหมด ชาวพุทธก็กลายเป็นชาวเปรตชาวผีไปได้ เพราะกิเลสเข้าแทรกตรงไหนมันจะเปลี่ยนแปลงจากดีมาชั่ว จากสูงมาต่ำโดยลำดับลำดับ กิเลสไม่พาให้สูง มีแต่ดึงลง ๆ ทั้งนั้น คำว่ากิเลส ๆ นี้บรรดาชาวพุทธเราก็ไม่เข้าใจนะ กิเลสนี่คือสิ่งที่ เป็นพิษเป็นภัย สิ่งที่หลอกลวงทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในกิเลสนี้ทั้งหมด ซึ่งอยู่ในหัวใจของเรา ครอบอยู่ในหัวใจของเรา

เพราะฉะนั้นอาการที่แสดงออกจึงมีแต่ความหลงงมงาย ต้มตุ๋น ไขว่คว้าก็ไม่ได้ แม้ที่สุดเชื่อกันก็ไม่ได้ เพราะเรื่องของกิเลสนี้ทำให้เชื่อกันไม่ได้คนเรา ตัวเองก็เชื่อตัวเองไม่ได้ อย่าว่าแต่เชื่อคนอื่นไม่ได้เลย มีแต่กิเลสมันแทรกเข้า ๆ ที่นี้พอภาคปฏิบัติจับเข้าไป ๆ มันเห็นจริง ๆ เห็นความจอมปลอมของกิเลส เห็นได้เป็นลำดับลำดับ ไม่สงสัย ๆ เห็นความจริงคือธรรมก็เห็นเป็นลำดับ เป็นคู่เคียงพัดเหวี่ยงกันไป ที่นี้กิเลสมันก็ค่อยลุ่มเหลวไป ๆ สุธรรมคือความสัตย์ความจริงไม่ได้ จิตใจก็สว่างขึ้นด้วยธรรม นี้ภาคปฏิบัตินะ

อันอื่นมาจับไม่ได้ ไม่หายสงสัย การปฏิบัติตามธรรมของพระพุทธเจ้าไม่หายสงสัย ให้เป็นภาคปฏิบัติด้วยความสัตย์ความจริงของผู้ปฏิบัติเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อมรรคผลนิพพานจริง ๆ จะเจอความจริงเป็นลำดับลำดับไป เพราะธรรมเป็นของจริงล้วน ๆ ในธรรมทุกชั้นที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เรียบร้อยแล้ว มันปลอมอยู่แต่หัวใจของเรา เมื่อได้รับการชักฟอก เฉพาะอย่างยิ่งคือจิตตภาวนา การทำบุญให้ทานชักฟอกมาเป็นลำดับ นั้นส่วนหยาบส่วนกลางเข้ามา เข้ามาหาส่วนละเอียดก็คือว่าชักฟอกจิตชักฟอกจิตให้เห็นเหตุเห็นผล ให้เห็นภัยเห็นคุณจริง ๆ ภายในใจของเรา ซึ่งมีทั้งสองอย่าง

กิเลสฝ่ายเป็นโทษเป็นพิษเป็นภัย ธรรมเป็นฝ่ายบุญฝ่ายคุณ ที่นี้เวลานำจิตตภาวนาเข้ามา เข้ามาจ่อในมหาเหตุ มหาเหตุคือเป็นเหตุอันใหญ่หลวงอยู่ที่จิตใจ บาบก็อยู่ที่นั่น บุญอะไร ๆ อยู่ที่นั่นหมด กิเลสนี้ละจะพาให้ไปทางต่ำ ธรรมจะพาให้ไปทางสูงก็อยู่ด้วยกัน เวลาเราปฏิบัติไป ๆ จิตใจมันก็คิดไปตามภาษา ภาษา ส่วนมากต่อมากก็คือว่าคิดไปอะไรก็เป็นกิเลสชักจูงไป ลากขึ้นไปโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว เหมือนเราจูงวัวจูงควายไปนั่นละ จะจูงไปฆ่ามันก็ไม่รู้ พอถึงที่ฆ่ามันสายไปเสียแล้ว ต้องยอมตาย นั้นถ้ารู้ตัวตั้งแต่ต้นใครจะไปยอมให้เขาจูงไปฆ่า

นี่เราก็เหมือนกันไม่รู้ว่ากิเลสมันจูงไปอย่างไรต่ออย่างไร พอรู้สึกตัวก็สายไปเสียแล้ว ๆ นั้นเป็นอย่างนั้นละ กิเลสจูงสัตว์โลกจูงอย่างนั้นเอง เราจะทราบได้ชัดเจนในเวลาภาวนา ธรรมเป็นเครื่องสอดส่อง ธรรมเป็นของจริงล้วน ๆ รู้มาแงไหน ๆ มีแต่ความจริงออกมา รู้ก็รู้กิเลสซึ่งเป็นของจอมปลอมแล้วมันจะไม่รู้ได้ยังไง ตัวรู้นี้เป็นของจริง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้คือกิเลสมันเป็นของปลอม ของจริงกับของปลอมมันก็เห็นกันได้ชัดเจน ๆ เป็นลำดับลำดับด้วยจิตตภาวนา ค่อยมันคงภายในตัวเองเป็นลำดับ เชื่อตัวเองเข้าได้เป็นลำดับทางภาคปฏิบัติจิตตภาวนา ในธรรมชั้นนี้ก็มีอุปมาอุปไมย เราบำเพ็ญธรรมชั้นนี้มีความอบอุ่นในชั้นนี้ ๆ แล้วอบอุ่นไปเรื่อย ความแน่นหนามันคงก็

ตามกันไป ๆ ความสว่างกระจ่างแจ้งก็เห็นชัดขึ้นเป็นลำดับลำดับดา กิเลสจะหนาแน่นขนาดไหนพันสายตาของธรรมไปไม่ได้ จะสอดส่องมองทะลุไปจนได้นั้นแหละ

ที่นี้จิตใจเมื่อมีธรรมเข้าพืดเหยียดกันกับกิเลสให้เห็นทั้งโทษทั้งคุณแล้ว ใจก็ต้องติดต้องดี้น หาทางดีดขึ้น หาทางที่จะแคล้วคลาดปลอดภัย หรือพ้นจากสิ่งต่ำทรามทั้งหลายนี้ไปโดยลำดับลำดับดา แล้วความพากเพียรก็หนักแน่นขึ้น ๆ นี่ละเรื่องภาวนาทำให้จิตใจมีความพากเพียรและความเชื่อนี้หยั่งลงไปลึกไปโดยลำดับลำดับดา ท่านเรียกว่า อจลศรัทธา อจลศรัทธาหมายถึงจิตที่ยิ่งลงถึงความจริงแห่งธรรมแล้วไม่ถอน นี้เรียกว่าอจลศรัทธา ภาคปฏิบัติถ้าลงได้รู้เห็นตามความจริงเป็นขั้น ๆ ขึ้นไปแล้ว จะเริ่มเป็นอจลศรัทธาไปเรื่อย ๆ ต่อไปก็เป็นอจลศรัทธาไม่หวั่นไหว เน้นหนัก ๆ ลงไปเรื่อย ๆ เรื่องภาวนา

เบื้องต้นเรากับท่านมันพอ ๆ กันทั่วโลก มีดดำกำดาเพราะกิเลสปกคลุมหุ้มห่อจิตใจไว้ด้วยกันทั้งนั้น แต่เวลาชำระซักฟอกออกมันจะค่อยสว่างออกไป ๆ เมื่อจิตสว่างออกไปที่โรมันก็เห็นทั้งภัยทั้งคุณไปพร้อมกัน ๆ จิตใจก็ยิ่งสงบร่มเย็น ยิ่งสง่าผ่าเผย ที่นี้ก็สร้างหลักสร้างเกณฑ์ให้ตัวเองไปในขณะเดียวกัน มีความแน่นหนามั่นคงขึ้น ที่พึ่งก็อยู่ที่ใจ ไปอยู่ที่ไหนก็สงบเย็นใจ สบาย ไม่ต้องไขว่คว้าหาที่พึ่งทางนูนทางนี้อะไรเหมือนโลกทั่ว ๆ ไปที่ไขว่คว้ากัน อันนี้ไม่ต้องบังคับ ไม่ได้ตำหนิติเตียนผู้ใด มันหากเป็นทั้งจิตเขาจิตเรา เพราะไม่มีที่เกาะที่ยึด ที่แน่นหนามั่นคงให้พอตายใจได้มันก็คว้านั้นคว้านี้ คว้าอะไรก็กลายเป็นคว้าน้ำเหลวไปหมดเลย คว้าน้ำเหลว ๆ จิตใจก็เลื่อนลอย

ยิ่งไม่มีธรรมเป็นที่เกาะด้วยแล้วก็ยิ่งคว้านั้นวันทั้งคืน ตลอดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งวันตาย คว้าแต่น้ำเหลวทั้งนั้น ตายไปด้วยความเป็นคนเหลวไปเลย ไม่มีหลักมีเกณฑ์ เพราะฉะนั้นจึงให้ยึดธรรมเป็นหลักเกณฑ์เอาไว้ทุกคน อย่าได้ลืมเนื้อลืมตัว สิ่งที่จะทำให้ตายใจได้ เกาะได้ยึดได้แน่นหนามั่นคงภายในใจ มีความอบอุ่นภายในใจคือธรรมเท่านั้น หลักนี้เป็นหลักสำคัญมาก อันนี้เกาะติด ๆ ถ้าลงได้เกาะติดธรรมนี้แล้วไม่ไขว่คว้านะคนเรา ยิ่งจิตตภาวนายิ่งแม่นยำมากนะ ไม่ไขว่คว้าเลย ภายนอกการสร้างคุณงามความดี อันนี้ก็เครื่องอบอุ่นสำหรับเราอยู่แล้ว ยิ่งเข้าไปถึงจิตตภาวนายิ่งแน่นหนามั่นคง เห็นแก่นของธรรมเข้าเป็นลำดับลำดับดา

จิตผู้มีธรรมในใจจะไม่ไขว่คว้านะ เวลาจะเป็นจะตายก็ไม่ได้เดือดร้อนเสียใจ ผิดกับคนที่ไขว่คว้าตลอดเวลา โดยไม่มีธรรมเข้าเป็นเครื่องยึดเครื่องเกาะเลย ไขว่คว้าไปตามภาษาของกิเลส พาลากพาเข็นไปที่ตรงไหนก็ไปตรงนั้น ๆ ตายก็ตายไปแบบเลื่อนลอย ที่นี้ความเป็นแบบเลื่อนลอยไป จะตายเกิดที่ไหนมันก็เกิดแบบเลื่อนลอย เกิดไม่มี

หลักมีเกณฑ์เหมือนคนมีหลักใจนะ คนมีหลักใจมีกฎมีเกณฑ์ ถ้าจิตไม่มีอะไรเลยมีแต่โลกล้วน ๆ นี่เหลวไหลกันทั้งเพ สามแดนโลกธาตุก็เถอะ ไม่มีจิตดวงใดที่จะผ่านเข้าสู่ความแน่นหนามั่นคงได้เลย มีแต่ความเหลวไหลด้วยกันหมด เพราะเป็นเรื่องของกิเลสชักจูงไปทั้งนั้น

ความไม่มีธรรมเป็นโทษอย่างนี้ ขอให้ท่านทั้งหลายจำเอา ให้ยึดธรรมเป็นหลัก ธรรมนี้เป็นหลักตายตัว เป็นที่พึ่งที่อาศัยได้ตามกำลังแห่งธรรมที่เราได้บำเพ็ญมา จะไม่เป็นอื่น มีมากมีน้อยเหมือนเรามีสมบัติในบ้านเรือนของเรา เราใช้สอยได้ตามสะดวกสบาย ตามกำลังของสมบัติที่มีมากน้อย ถ้าไม่มีเสียเลยไขว่คว้าไปที่ไหนก็ไม่มี ที่นี้เป็นยังไง ความหิวโหยอดอยากมันก็ยิ่งหมุนเข้ามา ๆ การไขว่คว้าหาอะไรมาสนองตอบแทนความหิวโหยมันก็ไม่มี อันนี้จิตใจไขว่คว้าหาหลักหาเกณฑ์ หาความดีงาม หาความสุข ความเจริญ ไขว่คว้าไปที่ไหนก็ไม่มี ๆ เพราะไขว่คว้าไปตามกิเลส ที่นี้สารคุณก็ไม่มี ตายไปด้วยความหิวโหยโรยแรงแบบเหลวไหลโลเล ไม่มีหลักมีเกณฑ์

จิตนี้ให้แน่ใจไว้เลยนะว่าพร้อมที่จะเกิด ตายเมื่อไรบ่เกิดทันที ๆ ใจนี้เป็นนักท่องเที่ยว ไม่มีคำว่าฉิบหาย ตายลงบ่เกาะบ่เกาะเลย ภพใดชาติใดเกาะด้วยอำนาจแห่งกรรมดีกรรมชั่วของตัวเอง ถ้ามีกรรมดีก็ติดบ่ไปเลยไปทางดีเลย มีกรรมชั่วความชั่วติดบ่ไปทางชั่วเลย ไม่อยากไปก็จะเป็นยังไง มันไม่รู้ว่าจะอยากไปหรือไม่อยากไป เพราะกรรมนั้นลากไปเอง ไปเกิดภพใดแดนใดก็มีแต่ภพไม่สมหวัง ๆ นี่เพราะความโลเลของจิตใจ ไม่หาหลักยึดไว้เสียตั้งแต่ยังมีชีวิตอยู่

นี่เราเกิดในพุทธศาสนา เป็นศาสนาเลิศเลอสุดยอดแล้วในอัฐภาพแห่งมนุษย์ของเรา อย่าปล่อยวางให้เสียไปสูญไปนะ อันนี้เป็นเลิศเลอ เป็นธรรมของศาสดาทุก ๆ พระองค์สอนมาเลิศแบบเดียวกันหมด ให้ยึดเอาไว้เป็นหลัก เรื่องกิเลสมันก็เลวแบบเดียวของมันนั่นแหละ มันมีมาตั้งกับตั้งกัลป์เช่นเดียวกับธรรม เป็นคู่แข่งกันมาอย่างนี้ เรียกว่าสองฝั่ง ฝั่งนั้นเป็นกิเลส ฝั่งนี้เป็นธรรม ให้ยึดฝั่งธรรมให้แน่นหนามั่นคง อย่าไปคว้าเอาฝั่งกิเลสจะพากันจมทั้งโลกทั้งสงสาร หากจุดหมายปลายทางไม่ได้ ให้ยึดหลักคือ บุญกุศล-ธรรมภายในใจ นี่เป็นหลักใจ

เรื่องที่อาศัยอยู่ในโลกนี้ ไม่ว่าเขาว่าเรามีความทุกข์ความจนเหมือน ๆ กันหมดในโลกอันนี้ เราอย่าว่าโลกไหนจะเป็นโลกที่เจริญรุ่งเรืองสมบูรณ์พูนผล นึกอะไรได้ตามนึกตามหมาย ไม่มี ต้องติดต้องตัน โลกอันนี้เป็นโลกชวนชวาย ไม่ชวนชวายไม่ได้ ต้องชวนชวายหามาถึงจะมีจะเกิดให้ได้ใช้สอย นี่เราก็ต้องชวนชวายหาคุณงามความดี เราจะ

ไปล้างมือเปิบบนสวรรค์-นิพพานโดยไม่เสาะแสวงหาความดีงามไม่มีทาง เรียกว่าห้อง
แห่งถ้าห้องก็ดี แห่งตลอดไปเลย ต้องได้เสาะแสวงหาตั้งแต่บัดนี้

จิตนี้สมบุกสมบัน ท่องเที่ยวเกิดแก่เจ็บตายไม่มีหยุดมีถอยมากี่กัปก็กัลป์ คน
คนหนึ่งนับไม่ได้นะว่าท่องเที่ยวเกิดตายมานี้ก็ภพก็ชาติ ก็กัปก็กัลป์ หมุนกันอยู่นี้ แต่
ตัวเองไม่รู้ ร่องรอยที่เป็นมายังไงถูกกิเลสลบหมด ๆ ไม่ให้รู้เลย แล้วก็มืดใหม่เอี่ยมไป
เรื่อย ๆ เจออะไรก็ตื่นกันไปเรื่อย ทั้ง ๆ ที่เป็นของเก่า แต่มันไม่รู้มันก็เข้าใจว่าเป็นของ
ใหม่ คว่าไปเรื่อย หลงไปเรื่อยอย่างนั้นแหละ เพราะฉะนั้นจึงให้ยึดหลักใจ มีจิต
ตภาวนา

เราเป็นลูกศิษย์กรรมฐานเสียด้วย อาจารย์ที่สอนก็หลวงตาบัว เต็มวันหลวงตา
บัวกำลังสอนท่านทั้งหลาย สอนด้วยความทุ่มเทลงหมดหัวใจที่ได้ปฏิบัติมา ไม่สงสัย
แล้วในพุทธศาสนา เต็มหัวใจทุกอย่าง มรรคผลนิพพาน นรกสวรรค์หายสงสัยทั้งหมด
กราบพระพุทธเจ้าอย่างราบที่เดียว เพราะเป็นที่แน่ออยู่ในหัวใจ พระองค์ทรงทราบมา
ก่อนหมดแล้ว ๆ พอเรากราบปัดนิ้วถึงกันหมด พระองค์สอนไว้แล้วแต่เมื่อไร นี่ละที่
มาสอนบรรดาพี่น้องทั้งหลาย เราจึงสอนด้วยความแน่ใจ ไม่ได้สงสัย เรื่องบาปเรื่องบุญ
นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน เป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงรู้ทรงเห็น ทรงสอนมา
ก่อนพวกเราเรียบบร้อยแล้ว

นี่สอนให้รู้ให้เห็นสิ่งเหล่านี้ อย่าฝืนคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าฝืนเป็นการ
ทำลายตัวเองทันที ๆ ใครเดินตามพระพุทธเจ้าโดยที่ท่านสอนไว้แล้วยังงใจให้บีกบินไป
ตาม นั่นชื่อว่าตามเสด็จพระพุทธเจ้าตลอดไป จะตามเสด็จช้าเร็วก็เอาตามกำลังของเรา
แล้วก็ถึงเองถ้าตามพระพุทธเจ้า ถ้าตามกิเลสแล้วจมตลอด ๆ นะ โลกทุกวันนี้ยังกิเลส
หนาแน่นขึ้นทุกวัน ๆ มองหาอรรถาหารธรรมแทบไม่เห็นในแดนมนุษย์เรา เราอยากจะ
พูดให้เต็มหัวใจอย่างนี้เลย

ยิ่งพิจารณาเวลาสังัด ๆ เอาเปิดเสียบ้างวันนี้ละ สิ่งในโลกไม่เห็น สิ่งในโลกไม่รู้แต่
หัวใจมันรู้เต็มหัวใจ จากจิตตภาวนาเป็นพื้นฐานที่แรกจนได้ผลขึ้นมาเป็นที่พอใจ ได้รู้
ได้เห็นสิ่งใดหายสงสัย ๆ แม้จะเกิดมากี่กัปก็กัลป์ไม่เคยเห็นก็ตาม พอเจอเข้าปัดหาย
สงสัยทันที ๆ นี่เวลาได้พิจารณาลงไปนี่มองดูจิตใจ จิตใจนี้เป็นยังไง มันสว่างจำครอบ
โลกธาตุ เอา ฟังท่านทั้งหลาย หลวงตากำลังจะตายอยู่แล้วไม่นานนะ เอาธรรมเหล่านี้
มาโกหกท่านทั้งหลายหรือ ปฏิบัติมาแทบเป็นแทบตาย จะถึงขั้นสลบไสลก็เคยพูดให้
ฟังแล้ว

ทุกซ์แสนสาหัสในการบำเพ็ญธรรม เพื่อความหลุดพ้นแก่ตัวเองแล้วก็เพื่อโลก
ทั่ว ๆ ไป จะได้รับผลประโยชน์เต็มกำลังตามความสามารถของตน ๆ เราได้บิ๊งเต็ม
กำลัง ทุกซ์ในอัตรภาพร่างกายของมนุษย์นี้ไม่มีทุกซ์ใดจะหนาแน่นหนักมากยิ่งกว่าทุกซ์
ด้วยการภาวนา ทุกซ์รักษาศีลรักษาศรัทธาธรรมธรรมดาที่เป็นธรรมดา ไม่ได้มากมายนัก แต่
ทุกซ์เพราะการฝึกฝนทรมาณฆ่ากิเลสนี้ทุกซ์มากที่สุดเลย บางคราวถึงเอาเป็นเอาตายใส่
กันเลยเชียว เอา ถ้ากิเลสไม่ตายเราต้องตาย ชัดกันเลย ๆ นี้เอาเรื่อยนะอันนี้

นี่ละทุกซ์ขนาดนั้น เรียกว่าตกนรกทั้งเป็น ในเวลา ๙ ปีที่เราได้ปฏิบัติฆ่ากิเลส
มาตั้งแต่เริ่มขึ้นเวที หลังจากได้รับโอวาทพ่อแม่ครูจารย์มั่นอย่างถึงใจแล้วก็ถึงใจตลอด
เรื่องความพากความเพียรเอาชีวิตเข้าแลกเลย ไม่มีลดหย่อนอ่อนข้อกันตั้งแต่บัดนั้นมา
เป็นเวลา ๙ ปี นี้เรียกว่าตกนรกทั้งเป็น ๆ ตลอดเลย บางทีก็มาตำหนิเจ้าของก็มี นี่ละ
กิเลสนะมันตำหนิเจ้าของ เอ้อโลกสงสารเขาก็อยู่สะดวกสบาย ทำไมเราจึงมาอยู่ด้วย
ความทุกซ์ความทรมาณที่โลกทั้งหลายเขาไม่ประสงค์เลย ทำไมเราถึงมาบิ๊งมาบิ๊ง ได้รับ
ความทุกซ์ความทรมาณถึงขนาดนี้ อย่างนี้ละกิเลสมันแทรกขึ้นมากล่อมใจเราให้เรา
อ่อนแอ

ทางนี้ก็รับกันปิ้ง โลกเขาอยู่สะดวกสบายก็สะดวกสบายตามโลก เราทุกซ์ก็ทุกซ์
เพื่ออรรถเพื่อธรรม เอา ทุกซ์ถึงไหนถึงกัน พ้นจากโลกไปก็เพราะอรรถเพราะธรรม
เอาจะเอาตัวเองให้พ้นจากโลก ทุกซ์ขนาดไหนเอาทุกซ์ไป แน่มั่นแก่กันนะ ทุกซ์แบบนี้
เราไม่เคยทุกซ์เพื่อธรรมทั้งหลายนี้ นี่ละมันพืดกันไปพืดกันมา เรื่องกิเลสนี้เวลามันหนา
แน่นหนาจริง ๆ นะ เอาตัวนี้ออกยันเลย ตั้งแต่เบื้องต้นที่ฝึกทรมาณล้มลูกคลุกคลาน
ร้องห่มร้องไห้อยู่บนภูเขา สู้กิเลสไม่ได้ ๆ นี่เอามาเล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟังก็ครั้งแล้ว มา
เล่านี้ก็เป็นคติตัวอย่างจากการที่เราสู้ไม่ถอยเป็นคติได้ดี สู้ได้ว่างั้นเลย

โรงงานใหญ่ก็คือพ่อแม่ครูจารย์มั่น เวลาจะเป็นจะตายสู้กิเลสไม่ได้ น้ำตาร่วง
กลับมาหาท่าน ท่านอบรมอีกกลับไปอีก เอาอีกหงายมาอีก สองหงายสามหงาย นี่ละ
พูดให้ท่านทั้งหลายฟังชัดเจน ไม่ใช่เอาที่หนึ่งทีเดียวได้นะ ล้มทั้งหงายกลับไป กลับ
มาอีก นึกว่าเกรียงไกรแล้วขึ้นไปยังไม่ได้ยกครู กิเลสตะที่เดียวตกฟากเวที เอากลับมา
อีกสู้มันไม่ได้ หลายครั้งหลายหน เพราะความบิ๊งบิ๊งนั่นเองละเป็นสำคัญมาก ถ้าเรา
ถอยเสียอย่างเดียวแหละเลย กิเลสย่าแหละ แต่ไม่ถอย สู้คราวนี้ไม่ได้เอา ๆ ใหม่ฝึก
ใหม่ กลับมาอีก ๆ หลายครั้งหลายหน พอพืดพอเหวี่ยงกันไป จากนั้นก็ก้าวละที่นี้

นี่พูดให้ฟังวิธีการฆ่ากิเลส ไม่มีงานใดในโลกนี้จะหนักยิ่งกว่างานฆ่ากิเลส ท่าน
ทั้งหลายอย่าเอางานทางโลกมาอวดนะ ให้เอากิเลสกับธรรมพืดกันบนเวที คือจิต

ผ่านไม่ได้เลย เป็นเอง ฆ่ากิเลสฆ่าเอง เป็นอัตโนมัติในการฆ่ากิเลสของธรรม พอแยบนี้ขาดไปแล้ว ๆ นี่ละถึงขั้นธรรมมีกำลังเป็นอัตโนมัติเหมือนกันกับกิเลสมีกำลัง มันเป็นอัตโนมัติจุดลากสัตว์โลกไปทั่วโลกดินแดนนี้ โดยอัตโนมัติของมัน หัวใจทุกดวงกิเลสทำงานโดยอัตโนมัติ จุดลากสัตว์ทั้งหลายไปโดยอัตโนมัติ

ทีนี้เวลาเรามาฝึกนี่ก็เป็นแบบนี้ละ ทีแรกธรรมก็อย่างที่พูด เอาเราเป็นตัวอย่างเลย ตัวอย่างชั่วหรือดีก็แล้วแต่ท่านทั้งหลาย นั่งร้องให้อยู่บนภูเขา สู้กิเลสไม่ได้ นี่ก็เป็นอันหนึ่ง ทีนี้เวลาเข้าถึงขั้นที่ถามหากิเลส มันก็ใจดวงนี้แหละ เหม มันไปไหนหมดกิเลส มันไม่ใช่เป็นอรหันต์น้อย ๆ ขึ้นมาแล้วเหอ นั่นเห็นไหมละ เวลามันแก่กล้าสามารถสติปัญญาเกรียงไกร สติ-ปัญญาอัตโนมัติ มหาสติ-มหาปัญญาเข้านี้แล้วกิเลสตัวไหนผ่านไม่ได้เลย เป็นขาดสะบั้นลงโดยไม่ต้องได้กำหนดกฎเกณฑ์ว่าจะทำลายมันละ มันหากเป็นด้วยหลักธรรมชาติของธรรมหรือกิเลสพืดกันเองโดยอัตโนมัติ เพราะมันมีกำลังกล้าแล้ว สุดท้ายขาดเสียกิเลสจนขาดสะบั้นลงไป จำขึ้นมาบนหัวใจ พระอรหันต์น้อยอรหันต์ใหญ่หายหมดเลย ไม่ถาม ตั้งแต่บัดนั้นไม่ถาม จนกระทั่งบัดนี้ ไม่ทราบอรหันต์น้อยอรหันต์ใหญ่สอนเต็มภูมิของตัวเองโดยไม่ต้องสงสัย

นี่มาสอนพี่น้องทั้งหลายนี้สอนด้วยความไม่สงสัยทุกอย่าง การดำเนินดีเตียนก็ดี การชर्मก็ดีเป็นธรรมล้วน ๆ ในธรรมทั้งหลายจะไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อผู้ใด กิริยาอาการของผู้สิ้นกิเลสแล้วแสดงออกมาจะไม่เป็นภัยต่อโลกเลย ไม่มี จะเป็นกิริยานี้มนวลอ่อนหวานหรือกิริยาซึ่งข้งตั้งต้งเหมือนจะกัดจะฉีกก็ก็ตาม เป็นกิริยาของธรรมแสดงตัวเพื่อเป็นคติของโลก เพื่อเป็นความสงบร่มเย็น หรือเป็นน้ำดับไฟแก่โลก หรือเป็นน้ำที่ชะล้างของสกปรกของหัวใจของโลกเท่านั้นเอง ให้เป็นเรื่องเป็นพิษเป็นภัยไม่มี

พอจิตสิ้นโทษคือกิเลสออกจากใจโดยสิ้นเชิงแล้วทุกอย่างเป็นธรรมหมด ในใจก็เป็นธรรม กิริยาอาการถึงจะเป็นอาการใด ๆ ตามจริตนิสัยที่เคยเป็นมาตามนิสัยของคนเราก็ตาม แต่นิสัยนั้นธรรมครอบอยู่แล้ว จะเป็นนิสัยใดก็ตามเป็นธรรมล้วน ๆ ด้วยกันหมด ไม่มีกิเลสเจือปน นี่พูดให้ฟังอย่างชัดเจน เวลามันหนาแน่นหนาแน่น เวลามันเปิดเปิดหมดจริง ๆ ไม่มีอะไรสงสัย คำสอนของพระพุทธเจ้า บาบ บุญ นรกสวรรค์ พรหมโลก นิพพาน หายสงสัยทั้งหมด พูดอยู่คนเดียว ใครไม่รู้ไม่เห็นเขาก็ไม่พูด เราดูเราเห็นเราก็พูดตามความรู้ความเห็น จะว่ายังไง

นี่ละธรรมเป็นของเลิศเลอขนาดนี้แล้ว ให้พากันยึดกันเกาะ อย่าคว่ำตั้งแต่ฟันแต่ไฟมาเผาบ้านเผาเมือง เผาซึ่งกันและกันด้วยอำนาจของกิเลสตัณหา ตามืดตาบอดตามัว สำคัญว่าตัวยิ่งตัวใหญ่ตัวอำนาจบาตรหลวงมาก นี่ละตัวกิเลสตัวนี้เป็นตัวฟันตัว

ไฟเผาชาติบ้านเมืองได้ อย่างในเมืองไทยของเราไฟเผาชาติได้ เผาศาสนาได้ เผาพระมหากษัตริย์ก็ได้ กิเลสตัวใหญ่ ๆ นี้ไปอยู่กับคนผู้ที่เขาเสกสรรปั้นยอขึ้นว่าเป็นผู้ใหญ่ให้ปกครองบ้านเมืองเพื่อความสงบร่มเย็น กลับมาเป็นพินเป็นไฟกองใหญ่เข้าเผาบ้านเผาเมืองก็ได้ เรื่องของกิเลสอันนี้ละ

ถ้าหลงตามมันเมื่อไรแล้วหลงทั้งนั้น อย่างมันหลงอยู่เวลานี้ ไม่ว่าเขาว่าเรา หลงอำนาจ หลงความรู้ความฉลาด หลงไปทุกอย่าง สัมเนื้อสัมผัสตัวไปทุกอย่าง กิเลสทำให้หลงทั้งนั้นละ ถ้าธรรมแล้วไม่หลงไม่สัมผัส จะใหญ่ขนาดไหนธรรมแทรกอยู่ตลอด มีความรู้สึกตัวตลอด ปกครองบ้านเมืองก็ปกครองไปด้วยความสงบร่มเย็นให้สม่าเสมอกัน โดยถือว่าชาติทั้งชาตินี้เราเป็นผู้ใหญ่ปกครองบ้านเมือง ทำไมชาติของเราจะมีความสงบร่มเย็นทั่วหน้ากัน ให้พยายามชวนชวายนในทางนั้น

ไม่ชวนชวายเพื่อความเห็นแก่ตัวความเห็นแก่ฟุ้งของตัวและพวกของตัว และบีบบังคับประชาชนให้เกิดความเดือดร้อนทั่วทั้งแผ่นดิน โดยตัวเองขึ้นไปนั่งกินโต๊ะกันสองสามคน เอาตับเอาปอดประชาชนมากินโต๊ะเลี้ยงกัน อย่างนี้ใช้ไม่ได้เลย เลวที่สุดขอให้เข้าไปพิจารณา ยิ่งวงราชการด้วยแล้วควรจะพิจารณาอย่างนี้ให้มาก ประชาชนเขาพึ่งเขาอาศัย จุดสำคัญอยู่ที่ผู้ใหญ่ในการปกครอง ถ้าผู้ใหญ่ไม่เป็นธรรมเสียอย่างเดียวประชาชนเดือดร้อนทั้งประเทศ นอกจากนั้นศาสนา พระมหากษัตริย์ก็จะเดือดร้อนฉิบหายไปตาม ๆ กันจากบ้ำอำนาจบาตรหลวงอันใหญ่หลวงนี้แหละ

ให้รู้ตัวนะอย่าเป็นบ้ำอำนาจ ถ้าเป็นบ้ำอำนาจเป็นได้อย่างนี้แหละ ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าลงมันเป็นบ้ำแล้วมันเป็นไปได้หมด บ้ำอำนาจ บ้ำโลก บ้ำสัมผัส บ้ำสัมผัสฐานะของตัว สัมที่เราเป็นมนุษย์หรือเป็นเทวดานะ ที่เขายกยอให้เป็นผู้ปกครองบ้านเมืองนี้ เรามันเป็นมนุษย์หรือเทวดานะ มันสัมผัสแล้วหรือ กลายเป็นผู้ยิ่งใหญ่ เป็นพญาราชสีห์ เป็นยักษ์เป็นผี เป็นเพศฆาตสังหารชาติบ้านเมืองไปเสีย ถ้าเป็นรัฐบาลเขาก็เรียก รัฐบาลเพศฆาต รัฐบาลสังหารบ้านเมือง ไม่มีใครประสงค์เลย ขอให้พิจารณา

ชาติไทยอยู่ด้วยกันมีความสุขความเจริญมากน้อยเพียงไร กระเทือนมาจากผู้ใหญ่ ถ้าผู้ใหญ่มีศีลมีธรรมเสียอย่างเดียวผู้น้อยก็เห็นอกเห็นใจ ถึงจะจนก็จนไปด้วยกัน มีก็มีไปด้วยกัน อย่าเอาความยิ่งใหญ่มาใส่ตน แล้วเอาพินเอาไฟไปเผาไหม้ประชาชนราษฎรทั่วประเทศให้เขาเดือดร้อน อย่างนี้ไม่สมควรแก่ความเป็นผู้ใหญ่ที่เขายกยอขึ้นมาด้วยการหย่อนบัตรทั่วประเทศ ให้เห็นใจเขา บัตรของเขานั้นคือน้ำใจของเขา หย่อนมาหาเรานี้หย่อนมาเพื่ออะไร เพื่อยกเราให้เป็นผู้ใหญ่ให้ปกครองบ้านเมืองให้เป็น

ความสงบร่มเย็น เขาหย่อนเข้ามาอย่าถือเป็นดาบเป็นอะไรกลับฟันคอฟันหมดทั้งร่าง ให้ฉิบหายวายปวง ไม่สมควรแก่ความเป็นผู้ใหญ่

ให้มองหน้ามองหลัง ความเป็นผู้ใหญ่ต้องมีความเฉลียวฉลาดรอบคอบ มีธรรมแทรกในหัวใจ ถ้ามีตั้งแต่อำนาจเฉย ๆ ก็เป็นอำนาจป่าเถื่อน กลายเป็นยักษ์ไปเสีย ไม่ใช่เป็นผู้ปกครองประชาชนให้มีความสงบร่มเย็น มันกลายเป็นยักษ์เป็นผี เป็นโจรเป็นมาร เป็นรัฐบาลเพศฆาตไปเสีย นี่ให้คำนึงมาก ๆ ผู้ใดเป็นผู้ใหญ่ เช่นในวงรัฐบาล ต้องคิดให้มากกว่าประชาชนทั้งหลาย เพื่อความสงบร่มเย็นแก่ประชาชน อย่าไปคิดมากตั้งแต่เรื่องกอบเรื่องโกย เรื่องรืดเรื่องไถ กินประชาชน ด้วยอำนาจบาตรหลวงป่า ๆ เถื่อน ๆ มาบีบบังคับประชาชน อย่างนั้นแม้แต่หมาเขาก็ไม่ต้องการความคิดประเภทนั้น ผู้ใหญ่ที่ปกครองบ้านเมืองจึงไม่ควรจะนำมาใช้ให้โลกมนุษย์เราซึ่งมีหัวใจด้วยกันได้เห็น ได้เอือมระอา

ให้ตั้งหน้าตั้งตา ถ้าผิดพลาดไปประการใดให้รับแก้ไขเพื่อชาติไทยของเรา รัฐบาลก็เป็นรัฐบาลของชาติไทย คนไทยทั้งชาติอาศัยรัฐบาล รัฐบาลเป็นผู้ปกครองชาติไทยให้มีความแน่นหนามั่นคง ร่มเย็นตลอดทั่วหน้ากัน ไม่ใช่เป็นรัฐบาลมาสังหารชาติบ้านเมือง ให้ต่างคนต่างคิด ฝ่ายผู้ใหญ่ก็ให้คิด ฝ่ายผู้น้อยให้คิด

นี่ละเรื่องธรรม ธรรมเป็นอย่างนี้ ไม่มีอะไรเหนือธรรม ธรรมท่านพูดอย่างตรงไปตรงมา ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก เพราะธรรมนี้เหนือทุกอย่างแล้ว เรียกว่าธรรมสอนโลก สำหรับเรานี้มันไม่ได้เหนือกันนะ กิเลสมีได้ด้วยกัน มันกัดกันเหมือนหมาไม่กัดกันเลยละ ถ้ามีธรรมแล้วจะไม่กัด สิ่งใดดีงามแล้วจะมาประพฤติปฏิบัติต่อกันให้เป็นความสงบร่มเย็น วันนี้ได้พูดถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรมเกี่ยวมาจนกระทั่งถึงทางชาติบ้านเมืองของเรา การปฏิบัติธรรมเราก็ได้เคยพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังแล้ว การเทศนาว่าการเราหายสงสัยทุกอย่าง ไม่มีอะไรสงสัย เทศน์ด้วยความแม่นยำของใจ เทศน์ไม่ว่าธรรมชั้นใดภูมิใดไม่สงสัย มันจำอยู่ในหัวใจนี้แล้ว จึงสอนออกมาด้วยความถูกต้องแม่นยำ

จึงขอให้นำไปปฏิบัติทุกผู้ทุกคน สมกับเราเกิดมาพบพุทธศาสนาเป็นवासนาอันเลิศเลอแล้ว ให้นำไปยึดไปปฏิบัติทุกคน ได้มากได้น้อยให้พยายามอุตสาหะสำหรับทุกคน อย่าเห็นแก่กิเลสเป็นหัวหน้าอย่างเดียวแล้วธรรมฉิบหายภายในใจ จะมีแต่ไฟเผาหัวอกตลอดไปทั้งชาตินี้และชาติหน้า จะไม่มีจุดหมายปลายทาง เกิดตายที่ไหนหาจุดหมายปลายทาง หาที่ยึดที่เกาะไม่ได้ คนไม่มีหลักมีเกณฑ์ ไม่มีศีลมีธรรมภายในใจ มีแต่กิเลส

รุ่มล่อมภายในจิตใจ ไปที่ไหนก็เลสเผาเอาๆ ภาพใดชาติใดไม่พ้นที่กิเลสจะเผาที่หัวใจ
นั้นแหละ ให้พากันทราบเสียตั้งแต่บัดนี้

พูดเท่านี้ก็พอสมควรแก่กาลเวลาและธาตุขันธ์ ขอความสวัสดิ์จงมีแก่บรรดาพื
น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ (สาธุ)

ทองคำวันที่ ๖ เมื่อวานทองคำได้ ๔๘ บาท ๑๒ สตางค์ วันที่ ๗ กรรกฎ ทอง
คำที่ได้ทั้งวันวันนี้ ๕ บาท ๙๕ สตางค์ ทองคำตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนาถึง ๗
กรรกฎวันนี้ได้ ๓ กิโล ๑๔ บาท ๙๗ สตางค์แล้วนะ ตั้งแต่วันหลวงตามาถึงวันนี้ มัน
จะค่อยไหลซึมเข้ามา เสร็จแล้วให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz